

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Obvodní soud pro Prahu 2 rozhodl soudcem JUDr. Zdeňkem Douďerou ve věci

žalobkyně: **B [redacted] T [redacted]**, narozená **[redacted]**, IČO: **[redacted]**
místem podnikání **[redacted]**
zastoupená JUDr. Janem Jiříčkem, advokátem
sídlem Legionářů 947/2b, 182 00 Praha 8

proti
žalované: **Česká republika – Ministerstvo spravedlnosti**, IČO: 000 25 429
se sídlem Vyšehradská 16, 128 10 Praha 2
jednající Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových, se sídlem
Rašínovo nábřeží 390/42, 128 00 Praha 2

o náhradu škody v částce 80 000 Kč s příslušenstvím

takto:

- I. Řízení se ohledně částky 44 063 Kč zastavuje.
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni částku 2 937 Kč spolu s 8,05 % p. a. úrokem z prodlení z této částky od 6. 12. 2018 do zaplacení a dále spolu s 8,05 % p. a. úrokem z prodlení z částky 44 063 Kč za dobu od 6. 12. 2018 do 11. 4. 2019, to vše do patnácti dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- III. Žaloba na uložení povinnosti žalované zaplatit žalobkyni částku 33 000 Kč spolu s 8,05 % p.a. úrokem z prodlení z této částky od 6. 12. 2018 do zaplacení se zamítá.
- IV. Žalovaná je povinna nahradit žalobkyni náklady řízení v částce 24 808,50 Kč k rukám právního zástupce žalobkyně JUDr. Jana Jiříčka, advokáta, do patnácti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění

1. Žalobkyně se žalobou podanou soudu dne 17. 12. 2018 domáhala, aby soud uložil žalované povinnost zaplatit žalobkyni 88 000 Kč spolu se zákonným úrokem z prodlení z této částky

Shodu s prvopisem potvrzuje Eliška Rysová, DiS.

za dobu od 6. 12. 2018 do zaplacení s odůvodněním, že uvedená částka představuje přiměřené zadostiučinění za nemajetkovou újmu, jež měla žalobkyni vzniknout nepřiměřenou délkou a průtahy v řízení vedeném u Obvodního soudu pro Prahu 10 pod sp. zn. [REDAKCE] (dále jen „posuzované řízení“) podle zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád)(dále jen „zákon“). Řízení bylo zahájeno dne 11. 6. 2013, kdy byl žalobkyni zablokován její bankovní účet, a skončilo dne 2. 8. 2018, trvalo tak 62 měsíců. Žalobkyně soudu vytykala, že ačkoliv již dne 24. 6. 2013 podala návrh na zastavení exekuce s tím, že pohledávka byla před nařízením exekuce splněna složením prostředků do soudní úschovy, měla až do srpna 2018 nemovitosti postižené exekučními příkazy a exekučním zástavním právem a byla vedena v seznamu dlužníků. Věc nebyla složitá a žalobkyně k celkové délce řízení ničím nepřispěla. Vyznačení doložky právní moci na rozhodnutí o zastavení exekuce soudu trvalo více než rok. Nepřiměřená délka řízení měla negativní vliv na psychiku žalobkyně.

2. Žalovaná nesporeovala, že u ní žalobkyně dne 5. 6. 2018 uplatnila v rámci předběžného projednání podle zákona nárok na přiznání nemajetkové újmy v částce 80 000 Kč v souvislosti s nepřiměřenou délkou posuzovaného řízení a dále k žalobě uvedla, že nárok uznala a poskytla žalobkyni finanční zadostiučinění v částce 44 063 Kč, neboť v posuzované věci došlo k nesprávnému úřednímu postupu v podobě nepřiměřené délky řízení, když v postupu soudu lze shledat určitou nekoncentrovanost a období od 8. 9. 2016, kdy bylo rozhodnuto ve věci, do 7. 3. 2018, kdy bylo rozhodnuto o nákladech řízení, lze označit za průtahové. Žalovaná vycházela z částky 15 000 Kč za rok řízení, přičemž za první dva roky náleží částka v poloviční výši, a základní částku snížila o 25 % s ohledem na snížený význam řízení pro žalobkyni. Posuzované řízení trvalo ode dne 26. 6. 2013, kdy bylo zahájeno exekuční řízení, do dne 12. 11. 2016, kdy soud ve věci pravomocně rozhodl. Následně bylo předmětem řízení pouze chybějící rozhodnutí o nákladech exekuce, které nabylo právní moci dne 30. 5. 2018. Věc byla složitá, soud nejprve musel vyřešit otázku, zda došlo k zániku závazku složením peněžních prostředků do úschovy a v jakém pořadí lze ze složených prostředků uspokojit soudního exekutora a oprávněnou, opakovaně žádal o součinnost Obvodní soud pro Prahu 4 a řízení probíhalo na 2 stupních soudní soustavy. Žalovaná dále vznesla námitku promlčení nároku v části řízení o návrhu na zastavení exekuce, neboť právní moc nastala dne 12. 11. 2016 a žalobkyně svůj nárok u žalované předběžně uplatnila až dne 5. 6. 2018. S ohledem na uvedené žalovaná navrhl žalobu zamítnout a požádala o přiznání náhrady nákladů řízení.
3. Dne 13. 11. 2019 žalobkyně před zahájením jednání vzala svou žalobu co do částky 44 063 Kč pro plnění žalované zpět.
4. Soud vzal v řízení za prokázané, že žalobkyně dopisem ze dne 5. 6. 2018, doručeným žalované téhož dne, prostřednictvím svého právního zástupce uplatnila u žalované nárok na náhradu škody z titulu nesprávného úředního postupu v posuzovaném řízení a požadovala zaplacení částky 88 000 Kč jakožto finančního zadostiučinění za nemajetkovou újmu podle zákona. Dne 8. 4. 2019 žalovaná vydala ve věci stanovisko a přiznala žalobkyni na přiměřeném zadostiučinění částku 44 063 Kč, která jí byla vyplacena dne 11. 4. 2019.
5. Dále bylo v řízení prokázáno, že dne 13. 3. 2013 byla k Obvodnímu soudu pro Prahu 4 podána žádost soudního exekutora JUDr. Vladimíra Plášila o pověření k provedení exekuce na majetek povinné B [REDAKCE] T [REDAKCE] pro pohledávku ve výši 250 000 Kč s příslušenstvím ve prospěch oprávněné Z [REDAKCE] S [REDAKCE]. Exekuce byla zahájena dne 6. 3. 2013. Dne 5. 4. 2013 byl soudní exekutor soudem vyzván k vyjádření, zda byl návrh podán ke správnému soudu, když povinná má hlášené trvalé bydliště na Praze 10. Dne 9. 5. 2013 byla věc postoupena krátkou cestou Obvodnímu soudu pro Prahu 10.

Usnesením ze dne 23. 5. 2013, č.j. [REDAKCE] byla nařízena exekuce dle vykonatelného usnesení Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 7. 9. 2011, č.j. [REDAKCE], a vedením exekuce byl pověřen soudní exekutor JUDr. Vladimír Plášil.

Dne 1. 10. 2013 byla soudu předložena věc k rozhodnutí o návrhu ze dne 26. 6. 2013 na zastavení exekuce z důvodu, že vymáhaná částka byla uložena do soudní úschovy.

Dne 18. 2. 2014 vyzval soud právního zástupce oprávněné, aby sdělil ve lhůtě 15 dnů, zda dlužná částka byla vydána ze soudní úschovy.

Dne 20. 2. 2014 oprávněná uvedla, že jí částka ze soudní úschovy nebyla vyplacena, neboť povinná nedala k vyplacení souhlas.

Usnesením ze dne 25. 3. 2014 soud návrh povinné na zastavení exekuce zamítl.

Dne 11. 4. 2014 podala povinná odvolání proti usnesení.

Dne 8. 7. 2014 vyzval soud povinnou k doložení plné moci právního zástupce.

Dne 8. 7. 2014 povinná doložila soudu plnou moc.

Dne 26. 8. 2014 byla věc předložena k rozhodnutí o odvolání Městskému soudu v Praze.

Usnesením ze dne 22. 10. 2014, č.j. [REDAKCE] odvolací soud usnesení soudu I. stupně pro nedostatek skutkových zjištění a pro nepřezkoumatelnost zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení.

Obvodnímu soudu pro Prahu 10 byla věc vrácena dne 6. 11. 2014.

Dne 10. 11. 2014 bylo usnesení odvolacího soudu rozesláno účastníkům.

Dne 17. 2. 2015 soud vyzval soudního exekutora k vyjádření, zda bylo v rámci exekuce již něco vymoženo.

Dne 18. 2. 2015 soudní exekutor sdělil, že na jeho účet bylo plněno z úschovy v částce 68 457,22 Kč.

Dne 26. 6. 2015 povinná požádala o vydání rozhodnutí o jejím návrhu na zastavení.

Dne 27. 6. 2015 vyzval soudního exekutora k rozhodnutí o návrhu povinné na zastavení exekuce.

Dne 3. 7. 2015 soud vyzval povinnou a oprávněnou k doložení tvrzení ve lhůtě 10 dnů.

Dne 6. 7. 2015 reagovala na výzvu soudu povinná.

Dne 8. 7. 2015 a dne 28. 11. 2015 soudní exekutor vyzval soud k rozhodnutí o návrhu povinné na zastavení exekuce.

Dne 4. 12. 2015 soud požádal Obvodní soud pro Prahu 4 o sdělení, zda složená částka 250 000 Kč byla z úschovy vyplacena.

Dne 9. 12. 2015 bylo soudem zjištěno, že spis Obvodního soudu pro Prahu 4 se nachází u soudu.

Dne 29. 12. 2015 požádal Obvodní soud pro Prahu 4 o vrácení spisu.

Dne 4. 3. 2016 bylo nařízeno ústní jednání na den 6. 4. 2016.

Dne 12. 3. 2016 se z jednání omluvila oprávněná.

Usnesením ze dne 8. 9. 2016 soud rozhodl, že návrhu na zastavení exekuce se vyhovuje.

Dne 19. 9. 2016 podal soudní exekutor proti usnesení pro nesrozumitelnost a neúplnost odvolání.

Dne 27. 9. 2016 se povinná vyjádřila k odvolání soudního exekutora.

Dne 1. 12. 2016 byla věc předložena Městskému soudu v Praze k rozhodnutí o odvolání.

Dne 17. 1. 2017 byla věc vrácena soudu zpět bez věcného vyřízení, neboť z odůvodnění usnesení vyplývá, že došlo k zastavení exekuce v celém rozsahu a pokud je tomu tak, tak je třeba rozhodnout i o nákladech exekuce a nákladech účastníků.

Dne 9. 5. 2017 soud vyzval povinnou ke sdělení výše nákladů.

Dne 10. 5. 2017 povinná k výzvě soudu uvedla, že nepožaduje náklady řízení.

Dne 5. 10. 2017 povinná požádala o vydání rozhodnutí.

Dne 3. 11. 2017 byla povinná přípisem soudu informována o tom, že bude rozhodnuto v nejbližší možné době.

Doplňujícím usnesením ze dne 7. 3. 2018 soud uložil povinné povinnost zaplatit na náhradě nákladů exekuce částku 4 325 Kč (výrok I.), dále rozhodl, že ve vztahu mezi účastnicemi

řízení nemá žádná z účastnic právo na náhradu nákladů řízení (výrok II.). Usnesení nabylo právní moci dne 30. 5. 2018.

Dne 19. 3. 2018 požádal soudní exekutor o zaslání doplňujícího usnesení s doložkou právní moci.

Dne 7. 6. 2018 soudce dal pokyn k postagendě.

Dne 12. 6. 2018 žádala povinná vyznačení doložky právní moci, když náklady uhradila a exekuci má zablokovaný cenný majetek.

Dne 14. 6. 2018 místopředsedkyně soudu při kontrole spisu upozornila předsedkyni senátu, že dne 7. 6. 2018 dala pokyn k předložení spisu k postagendě, ovšem dle pokynu odvolacího soudu má soud prvního stupně rozhodnout doplňujícím rozhodnutím a po doručení tohoto doplňujícího usnesení má soud prvního stupně vyzvat soudního exekutora ke sdělení, zda na odvolání trvá.

Dne 20. 6. 2018 soudní exekutor zaslal soudu dotaz, zda již nabylo doplňující usnesení právní moci.

Dne 29. 6. 2018 soud vyzval soudního exekutora k vyjádření, zda trvá na svém podaném odvolání. Ten ve vyjádření ze dne 29. 6. 2018 uvedl, že dle obsahu je jeho odvolání návrhem na vydání doplňujícího usnesení.

Dne 18. 7. 2018 požádal soudní exekutor o vyznačení doložky právní moci na usnesení o zastavení exekuce i na doplňujícím usnesení.

Dne 26. 7. 2018 byly vyznačeny doložky právní moci, usnesení o zastavení exekuce nabylo právní moci dne 12. 11. 2016 a doplňující usnesení nabylo právní moci dne 30. 5. 2018.

Dne 2. 8. 2018 byla usnesení s doložkami zaslána soudnímu exekutorovi.

Dne 2. 8. 2018 požádala povinná o zaslání rozhodnutí s doložkou právní moci.

Dne 9. 8. 2018 soud vyhověl žádosti povinné.

Uvedené skutečnosti byly zjištěny ze spisu Obvodního soudu pro Prahu 10, sp. zn. [REDAKCE]

6. Podle § 1 odst. 1 zákona, stát odpovídá za podmínek stanovených tímto zákonem za škodu způsobenou při výkonu státní moci.

Podle § 2 zákona, odpovědnosti za škodu podle tohoto zákona se nelze zprostit.

Podle § 5 zákona, stát odpovídá za podmínek stanovených tímto zákonem za škodu, která byla způsobena a) rozhodnutím, jež bylo vydáno v občanském soudním řízení, ve správním řízení, v řízení podle soudního řádu správního nebo v řízení trestním, b) nesprávným úředním postupem.

Podle § 13 odst. 1 zákona, stát odpovídá za škodu způsobenou nesprávným úředním postupem. Nesprávným úředním postupem je také porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v zákonem stanovené lhůtě. Nestanoví-li zákon pro provedení úkonu nebo vydání rozhodnutí žádnou lhůtu, považuje se za nesprávný úřední postup rovněž porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v přiměřené lhůtě.

Podle § 13 odst. 2 zákona, právo na náhradu škody má ten, jemuž byla nesprávným úředním postupem způsobena škoda.

Podle § 31 odst. 1 zákona, náhrada škody zahrnuje takové náklady řízení, které byly poškozeným účelně vynaloženy na zrušení nebo změnu nezákonného rozhodnutí nebo na nápravu nesprávného úředního postupu.

Podle § 31a odst. 1 zákona, bez ohledu na to, zda byla nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem způsobena škoda, poskytuje se podle tohoto zákona též přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu.

Podle § 31a odst. 2 zákona, zadostiučinění se poskytne v penězích, jestliže nemajetkovou újmu nebylo možno nahradit jinak a samotné konstatování porušení práva by se nejevilo jako dostačující. Při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění se přihlídně k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo.

Podle § 31a odst. 3 zákona, v případech, kdy nemajetková újma vznikla nesprávným úředním postupem podle § 13 odst. 1 věty druhé a třetí nebo § 22 odst. 1 věty druhé a třetí, přihlídně se při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění rovněž ke konkrétním okolnostem případu

zejména k celkové délce řízení, složitosti řízení, jednání poškozeného, kterým přispěl k průtahům v řízení a k tomu, zda využil dostupných prostředků způsobilých odstranit průtahy v řízení postupu orgánů veřejné moci během řízení a významu předmětu řízení pro poškozeného.

7. Jelikož žalobkyně vzala svou žalobu ohledně zaplacení částky 44 063 Kč pro plnění žalované zpět, dříve než začalo jednání, souhlas žalované se v tomto případě ve smyslu § 96 odst. 4 občanského soudního řádu (dále jen „o.s.ř.“) nevyžaduje, soud řízení ve smyslu § 96 odst. 1, 2 o.s.ř. v uvedeném rozsahu ve výroku I. zastavil.
8. S ohledem na shora citovaná zákonná ustanovení dospěl soud po provedeném dokazování k závěru, že žaloba byla podána důvodně pouze z části. Žalobkyně požadovala zaplacení částky 88 000 Kč s příslušenstvím, která má představovat finanční zadostiučinění za nemajetkovou újmu způsobenou nesprávným úředním postupem v podobě nepřiměřené délky posuzovaného řízení. Předpoklady pro vznik odpovědnosti státu za škodu podle zákona jsou jednak existence nesprávného úředního postupu či nezákonného rozhodnutí, vznik škody na straně poškozeného subjektu a příčinná souvislost mezi uvedenými.
9. Žalovaná vznesla v průběhu řízení námitku promlčení žalobou uplatněného nároku na náhradu nemajetkové újmy za tvrzený nesprávný úřední postup v posuzovaném řízení, a proto se soud nejprve zabýval touto námitkou.
10. Podle § 32 odst. 3 zákona nárok na náhradu nemajetkové újmy podle tohoto zákona se promlčí za 6 měsíců ode dne, kdy se poškozený dozvěděl o vzniklé nemajetkové újmě, nejpozději však do deseti let ode dne, kdy nastala právní skutečnost, se kterou je vznik nemajetkové újmy spojen. Vznikla-li nemajetková újma nesprávným úředním postupem podle § 13 odst. 1 věty druhé a třetí nebo § 22 odst. 1 věty druhé a třetí, neskončí promlčecí doba dříve než za 6 měsíců od skončení řízení, v němž k tomuto nesprávnému úřednímu postupu došlo. Podle § 35 odst. 1 zákona promlčecí doba neběží ode dne uplatnění nároku na náhradu škody do skončení předběžného projednání, nejdéle však po dobu 6 měsíců. Žalovaná uvedla, že posuzované řízení skončilo ke dni 12. 11. 2016, kdy nabylo právní moci usnesení ze dne 8. 9. 2016 o zastavení exekuce, nicméně následně usnesením ze dne 7. 3. 2018 byla povinné žalobkyni uložena povinnost nahradit náklady řízení. Usnesení nabylo právní moci dne 30. 5. 2018. Řízení totiž končí vydáním posledního rozhodnutí, kterým v posuzovaném případě bylo právě doplňující usnesení týkající se nákladů exekuce, které mělo také vliv na nejistotu účastníka ohledně výsledku řízení, v tomto případě ohledně nákladů exekuce. Od následujícího dne pak počala běžet zákonná promlčecí doba ve smyslu § 619 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku (dále jen „o. z.“), neboť žalobkyně se nejpozději právě dne 30. 5. 2018 dozvěděla o vzniku nemajetkové újmy i o tom, kdo za ni odpovídá. Šestiměsíční promlčecí doba by podle § 32 odst. 3 zákona uplynula dne 30. 11. 2018 (§ 605 odst. 2 o. z.). Promlčecí doba neběžela ve smyslu § 35 zákona ode dne uplatnění nároku na náhradu nemajetkové újmy do skončení předběžného projednání, nejdéle však po dobu 6 měsíců (v této věci trvalo předběžné projednání od 5. 6. 2018 do 8. 4. 2019, tj. déle než 6 měsíců), proto se promlčecí doba stavěla do 5. 12. 2018 a žalobkyně žalobu podala dne 17. 12. 2018. Z uvedeného je již zřejmé, že žaloba byla podána včas a námitka promlčení nároku není důvodná. Co se týká oznámení soudního exekutora Oznámení soudního exekutora o skončení exekuce pak má již pouze informativní charakter a povinná do doby doručení tohoto oznámení, tj. 8. 8. 2018 již žádnou nejistotu pociťovat nemohla, protože v té době již bylo pravomocně rozhodnuto i o nákladech exekuce a tím došlo k faktickému skončení posuzovaného řízení.
11. Nárok na poskytnutí přiměřeného zadostiučinění za nemajetkovou újmu vzniklou nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem představuje specifický nárok, který byl do právního řádu České republiky zakotven novelou zákona č. 82/1998 Sb., provedenou zákonem č. 160/2006 Sb., s účinností od 27. 4. 2006 (§ 31a zákona). Zakotvením tohoto nároku zákonodárce naplnil požadavek vyvěrající z č. 13 Úmluvy

o ochraně lidských práv a základních svobod (dále též jen „Úmluva“), podle kterého každý, jehož práva a svobody přiznané touto Úmluvou byly porušeny, musí mít účinné právní prostředky nápravy před národním orgánem, i když se porušení dopustily osoby při plnění úředních povinností. Podle čl. 6 odst. 1 věta první Úmluvy má každý právo na to, aby jeho záležitost byla spravedlivě, veřejně a v přiměřené lhůtě projednána nezávislým a nestranným soudem, zřízeným zákonem, který rozhodne o jeho občanských právech nebo závazcích nebo o oprávněnosti jakéhokoli trestního obvinění proti němu. Smyslem novely tak primárně bylo přesunout rozhodování o náhradě nemajetkové újmy vzniklé porušením práva garantovaného čl. 6 odst. 1 Úmluvy z Evropského soudu pro lidská práva (dále též jen „ESLP“) na vnitrostátní úroveň, což ostatně zákonodárce výslovně vyjádřil v důvodové zprávě k čl. II zákona č. 160/2006 Sb. („...*přechodné ustanovení umožní v určitém rozsahu aplikaci nových ustanovení na případy, které vznikly před nabytím účinnosti tohoto zákona, čímž se otevře možnost jejich případnému vyřešení před českými orgány a na základě českého právního řádu, bez toho aniž by je musel vyřizovat Evropský soud pro lidská práva.*“). Není proto pochyb o tom, že má-li soud odškodňovat na vnitrostátní úrovni nemajetkovou újmu vzniklou porušením práva primárně zakotveného již Úmluvou, je nanejvýš žádoucí, aby jeho rozhodování vycházelo z kritérií ustavených judikaturou ESLP, tj. zejm. aby výklad rozhodujícího pojmu přiměřenosti lhůty k projednání a rozhodnutí věci koreloval výkladu podávanému ESLP.

12. Délka řízení je ve smyslu judikatury ESLP nepřiměřená tehdy, neodpovídá-li složitosti, skutkové a právní náročnosti projednávané věci a zároveň tkví v příčinách vycházejících z působení státu (tj. soudu) v projednávané věci, nikoliv stěžovatele, příp. od něj odlišných účastníků řízení. Nutno zdůraznit, že ESLP ve své judikatuře upřednostňuje globální pohled na řízení, posuzuje řízení (přiměřenost jeho délky) s přihlédnutím ke všem okolnostem jako celek (srov. rozsudek ESLP ve věci Slezák a ostatní proti České republice ze dne 11. 10. 2005, § 36), a to s ohledem na kritéria vyvozená z vlastní judikatury, jimiž jsou zejména složitost věci, chování stěžovatele a jednání příslušných orgánů, jakož i význam sporu pro stěžovatele (srov. rozsudek ESLP ve věci Hartman proti České republice ze dne 10. 7. 2003, § 73).
13. Co se týká existence prvního z uvedených předpokladů, tj. nesprávného úředního postupu či nezákonného rozhodnutí v posuzovaném řízení, soud shledal splnění tohoto předpokladu, když v tomto řízení *došlo* k nesprávnému úřednímu postupu, kterým se rozumí porušení pravidel předepsaných právními normami pro počínání státního orgánu při jeho činnosti a zpravidla jde o postup, který s rozhodovací činností nesouvisí. Podle konkrétních okolností může jít o jakoukoliv činnost spojenou s výkonem pravomoci státního orgánu, dojde-li při ní nebo v jejím důsledku k porušení pravidel předepsaných právními normami pro počínání státního orgánu nebo k porušení pořádku určeného povahou a funkcí postupu (rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 28 Cdo 966/2008).
14. Posuzované řízení ve vztahu k žalobkyni trvalo ode dne 23. 6. 2013, kdy se žalobkyně o vedení posuzovaného řízení dozvěděla, což nebylo mezi účastníky sporné, do dne 30. 5. 2018, kdy nabylo právní moci doplňující usnesení ze dne 7. 3. 2018, celkem tak trvalo 4 roky a 11 měsíců.
15. Předmětem posuzovaného řízení bylo provedení exekuce na majetek žalobkyně k vymožení pohledávky v částce 250 000 Kč s příslušenstvím. Exekuční řízení je specifické tím, že nesměruje k vyřešení sporu mezi stranami, ale k uspokojení oprávněné v případě, že povinná nesplnila svoji povinnost uloženou jí vykonávaným rozhodnutím nebo jiným titulem dobrovolně. K ukončení exekučního řízení dochází obecně buď nuceným vymožením uložené povinnosti (zaplacení vymáhané pohledávky v případě peněžitého plnění) nebo zastavením výkonu rozhodnutí podle § 268 o.s.ř. Posuzované řízení však vykazovalo ještě další specifika, která vedla k tomu, že ačkoliv bylo pověření soudního exekutora k provedení exekuce vydáno neprodleně a byly zahájeny úkony směřující k vymožení pohledávky (vydání exekučních příkazů postihujících majetek povinné), o návrhu povinné ze dne 26. 6. 2013

podaném bezprostředně poté, co byla vyrozuměna o zahájení exekuce na její majetek, bylo nejprve rozhodnuto usnesením ze dne 25. 3. 2014 tak, že byl nepravomocně zamítnut, toto usnesení však bylo následně zrušeno usnesením odvolacího soudu ze dne 22. 10. 2014. Poté soud usnesením ze dne 8. 9. 2016 návrhu na zastavení exekuce vyhověl (právní moc nastala dne 12. 11. 2016), opomněl však rozhodnout o náhradě nákladů exekuce a o nákladech soudního exekutora, proto byl ze strany soudního exekutora podán návrh na doplnění rozhodnutí (byť nesprávně označen jako odvolání), na základě kterého soud nakonec po vyjasnění situace vydal dne 20. 6. 2018 doplňující usnesení, které nabylo právní moci dne 30. 5. 2018. S ohledem na nekoncentrované prováděné úkony soudu nebylo řízení plynulé a docházelo v něm k prodlevám na straně soudu, což představuje nesprávný úřední postup. Soud uvedeným jednáním negativně ovlivnil celkovou délku posuzovaného řízení, když na vydání doplňujícího rozhodnutí účastníci řízení čekali 1 rok a 9 měsíců.

16. Řízení probíhalo na 2 stupních soudní soustavy, odvolací soud však rozhodl ve věci samé během dvou měsíců od předložení věci, a to tak, že rozhodnutí soudu prvního stupně pro nedostatek skutkových zjištění a pro nepřezkoumatelnost zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. Skutečnost, že ve věci rozhoduje soud vyššího stupně, objektivně prodlužuje celkovou dobu řízení o dobu potřebou pro předložení věci přezkumnému soudu, pro jeho přezkumné posouzení, pro dobu nutnou k vydání rozhodnutí, jeho vyhotovení a rozeslání účastníkům a pro případné promítnutí výsledků přezkumu do dalšího postupu v řízení. Účastníkům řízení nelze přičítat k tíži použití zákonných prostředků procesní obrany, a jestliže tedy účastníkovi řízení nelze na jedné straně vyčítat, že na ochranu svých práv využívá procesní prostředky, které mu dává zákon k dispozici, na druhou stranu je zřejmé, že prodloužení řízení, ke kterému dojde v důsledku nutnosti se s těmito procesními prostředky vypořádat, nemůže jít na vrub státních orgánů, ať se jedná o uplatnění opravných prostředků, nebo o nutnost rozhodování nadřízeného soudu v jiných otázkách. Soud však základní částku z tohoto důvodu nesnižoval ani nezvyšoval, když odvolací soud rozhodoval pouze jedenkrát a posuzované řízení na dalším stupni soudní soustavy již neprobíhalo.
17. Řízení nebylo s ohledem na jeho předmět právně a skutkově složité, soud v rámci rozhodnutí o návrhu na zastavení exekuce posuzoval, zda vymáhaná pohledávka byla splněna či nikoliv a za tímto účelem požádal o sdělení, zda byla vyplacena složená částka z úschovy, Obvodní soud pro Prahu 4 a soudního exekutora. Žádostem o součinnost bylo vyhověno bez prodloužení. Žalobkyně neměla na délce řízení žádný podíl, naopak sama opakovaně žádala soud o vydání rozhodnutí o jejím návrhu. Z hlediska podílu účastníků posuzovaného řízení na jeho celkové délce a z hlediska složitosti věci soud základní částku nezvyšoval ani nesnižoval.
18. Pokud se jedná o postup soudu ve věci, nutno konstatovat, že v řízení došlo k několika obdobím nečinnosti, které soud posoudil jako průtahy v řízení. Konkrétně došlo k nečinnosti v období od 18. 2. 2015, kdy bylo soudu podáno vyjádření soudního exekutora, do 27. 6. 2015, kdy soud opakovaně vyzval soudního exekutora k vyjádření, od 27. 6. 2015 do 4. 12. 201, kdy soud vyzval k součinnosti Obvodní soudu pro Prahu 4, od 17. 1. 2017, kdy byla věc vrácena odvolacím soudem k vydání doplňujícího usnesení, do 9. 5. 2017, kdy soud vyzval povinnou ke sdělení výše náhrady nákladů řízení, a od 9. 5. 2017 do 7. 3. 2018, kdy soud vydal doplňující usnesení týkající se nákladů řízení. Jen průtahy přičitatelné státu mohou vést k závěru, že délka řízení byla nepřiměřená (viz. např. rozsudek ESLP ve věci Papachellas proti Řecku ze dne 25. 3. 1999, § 40, Dostál proti České republice ze dne 25. 5. 2004, § 240). Z hlediska postupu soudů během posuzovaného řízení soud základní částku nezvyšoval ani nesnižoval, když přihlédl ke skutečnosti, že postup soudu v posuzovaném řízení, jakožto součást kritéria složitosti řízení, je zohledněn již tím, že pouhé konstatování porušení práva se v daném případě nejevilo jako dostačujícím prostředkem nápravy, a proto bylo přistoupeno k poskytnutí přiměřeného zadostiučinění v peněžité formě.

19. Dle ustálené judikatury je vyšší význam předmětu řízení presumován u řízení, která mají pro jejich účastníky zvýšený význam, jako např. věci trestní, věci péče o nezletilé, pracovněprávní spory, věci osobního stavu aj. Nejde-li o vyjmenované případy domněnky vyššího významu předmětu pro poškozeného, je pro něj význam předmětu řízení standardní (srov. usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 30. 9. 2014, sp. zn. 30 Cdo 515/2014, usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 4. 12. 2014, sp. zn. 30 Cdo 2542/2014). Vzhledem k tomu, že v projednávaném případě byl předmětem řízení majetkový nárok, soud uzavřel, že význam řízení pro žalobkyni nebyl vyšší, a základní částka proto nebyla zvýšena. Naopak byl význam řízení pro žalobkyni od 12. 11. 2016, kdy bylo pravomocně rozhodnuto o zastavení exekuce, nižší, protože jeho předmětem již bylo pouze rozhodování o náhradě nákladů exekuce a o nákladech soudního exekutora, o čemž bylo pravomocně rozhodnuto dne 30. 5. 2018.
20. Po zhodnocení shora uvedených kritérií dospěl soud k závěru, že v posuzovaném řízení došlo k porušení práva žalobkyně na projednání věci v přiměřené lhůtě, neboť celková délka řízení nebyla s ohledem na shora uvedené závěry přiměřená. Byť řízení probíhalo na 2 stupních soudní soustavy, celková délka řízení ve vztahu k žalobkyni činila 4 roky a 11 měsíců, což složitosti a skutkové a právní náročnosti věci neodpovídalo. Jak již bylo uvedeno, v posuzovaném řízení došlo k několika obdobím nečinnosti mezi jednotlivými úkony soudu, zejména při vydání doplňujícího usnesení, a rozhodnutí ve věci bylo odvolacím soudem zrušeno z důvodu nedostatku skutkových zjištění a nepřezkoumatelnosti a věc byla vrácena k dalšímu řízení soudu prvního stupně. Uvedená „nečinnost“ soudu zapříčinila, že v posuzovaném řízení došlo k porušení práva žalobkyně na přiměřenou délku řízení, neboť řízení jako celek neodpovídá dobou svého trvání času, v němž je možné skončení řízení v obdobné věci zpravidla očekávat a v důsledku toho došlo ke vzniku nemajetkové újmy žalobkyně.
21. Presumovaný vznik újmy žalované v řízení ani nevyvracela. Újmu v tomto případě pak bylo na místě odškodnit v penězích, neboť konstatování porušení práva by nebylo dostačujícím odškodněním žalobkyně. Ke stanovení výše odškodnění přistoupil soud v souladu se stanoviskem občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ČR ze dne 13. 4. 2011, sp. zn. Cpjn 206/2010. Základní částku stanovil soud s ohledem na délku řízení ve výši 15 000 Kč. Za první 2 roky řízení přísluší žalobkyni polovina této částky - tedy celkem 15 000 Kč. Za následujících 2 roky a 11 měsíců řízení je však tuto základní hodnotu odškodnění třeba s ohledem na kritéria § 31a odst. 3 zákona upravit, a to jejím snížením o 20 % za nižší význam řízení pro žalobkyni, když o zastavení exekuce bylo pravomocně rozhodnuto již dne 12. 11. 2016 a následně bylo rozhodováno pouze o náhradě nákladů exekuce a soudního exekutora, o čemž bylo pravomocně rozhodnuto dne 30. 5. 2018. Důvody pro zvýšení základního odškodnění soud ve věci neshledal. Soud tak shledal přiměřeným finančním zadostiučiněním částku 47 000 Kč (částka 58 750 Kč, ponížena o 20 %), tedy ve větší výši, než v jaké bylo poskytnuto žalovanou, která žalobkyni dne 11. 4. 2019 vyplatila částku 44 063 Kč.
22. Soud proto s ohledem na uvedené závěry uložil žalované ve výroku II. povinnost zaplatit žalobkyni částku 2 937 Kč. Zároveň bylo žalobkyni přiznáno i zmíněné příslušenství v podobě zákonných úroků z prodlení ve smyslu § 1970 občanského zákoníku, ve spojení s § 15 odst. 1, 2 zákona, podle kterého má stát povinnost uspokojit požadavek poškozeného nejpozději do 6 měsíců ode dne, kdy poškozený svůj nárok řádně uplatnil postupem podle § 14 zákona (viz stanovisko občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu České republiky ze dne 13. 4. 2011, sp. zn. Cpjn 206/2010, dle kterého má poškozený právo na úrok z prodlení ode dne následujícího po uplynutí lhůty šesti měsíců poté, kdy nárok na náhradu přiměřeného zadostiučinění uplatnil postupem podle § 14 zákona). Marným uplynutím této lhůty se i stát dostává do prodlení, neboť i on sám má postavení dlužníka z odpovědnostního závazkového právního vztahu (§ 1968 věta první občanského zákoníku) a může i u něj nastat prodlení, pokud svůj závazek nesplní v šestiměsíční lhůtě ode dne, kdy poškozený v zákonem stanovené lhůtě u státu svůj požadavek na přiměřené zadostiučinění

uplatní. Tento závěr byl potvrzen v nálezů Ústavního soudu ze dne 23. 2. 2010 sp. zn. II. ÚS 1612/09. V posuzované věci byl nárok u žalované ze strany žalobkyně uplatněn dne 5. 6. 2018, kdy byla žalované doručena žádost o náhradu škody v rámci předběžného projednání nároku podle § 14 zákona a od tohoto data počala běžet šestiměsíční lhůta ve smyslu § 15 odst. 2 zákona, v jejímž průběhu mohl být nárok žalobkyně uspokojen. K jejímu marnému uplynutí došlo dne 5. 12. 2018 a ode dne 6. 12. 2018 se žalovaná ocitla v prodlení. Soud proto žalobkyni přiznal úroky z prodlení z částky 2 937 Kč za období od 6. 12. 2018 do zaplacení a dále z částky 44 063 Kč, která byla žalobkyni žalovanou vyplacena dne 11. 4. 2019, za dobu od 6. 12. 2018 do 11. 4. 2019. Lhůta k plnění byla stanovena v délce 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku, neboť se jedná o plnění ze státního rozpočtu podléhající zákonu č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech. Žalobu na zaplacení zbylé částky 33 000 Kč s 8,05% p.a. úrokem z prodlení z této částky za období od 6. 12. 2018 do zaplacení ve výroku III. soud jako nedůvodnou zamítl.

23. Výrok IV. o nákladech řízení je odůvodněn podle § 142 odst. 1 občanského soudního řádu (dále též jen „o. s. ř.“) podle úspěchu ve věci za použití § 151 odst. 1 o. s. ř., podle kterého účastníku, který měl ve věci plný úspěch, přiznává soud náhradu nákladů potřebných k účelnému uplatňování nebo bránění práva proti účastníku, který ve věci úspěch neměl. V posuzovaném případě byla úspěšná žalobkyně (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 10. 2. 2015, sp. zn. 30 Cdo 3223/2013), neboť jejímu nároku bylo v základu zcela vyhověno, když žalovaná žalobkyni částku 44 063 Kč plnila až po podání žaloby a po uplynutí 6 měsíční lhůty pro předběžné projednání nároku podle § 15 odst. 1, 2 zákona, a zároveň výše plnění závisela na úvaze soudu, proto má proti neúspěšné žalované právo na náhradu nákladů řízení. Žalobkyni vznikly náklady řízení za soudní poplatek v částce 2 000 Kč a za náklady právního zastoupení v částce 22 808,50 Kč, které se sestávají z odměny za zastupování advokátem ve výši 17 050 Kč za 5,5 úkonů právní služby po 3 100 Kč (příprava a převzetí zastoupení, podání žaloby, vyjádření ze dne 27. 4. 2019, účast an jednání soudu dne 13. 11. 2019 a dne 18. 12. 2019, účast při jednání soudu dne 23. 12. 2019, na kterém byl pouze vyhlášen rozsudek) podle § 6 odst. 1, § 7 bod 5, § 9 odst. 4 písm. a) (srov. rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 33 Cdo 3378/2013), § 11 odst. 1 písm. a), d), g), odst. 2 písm. f) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., advokátní tarif (dále jen „AT“), 6 náhrad hotových výdajů, každá po 300 Kč, podle § 13 odst. 1, 4 AT a 21 % náhrady DPH v částce 3 958,50 Kč, neboť právní zástupce žalobkyně je plátcem této daně. Zaplacení náhrady nákladů řízení soud uložil neúspěšné žalované k rukám zástupce žalobkyně dle § 149 odst. 1 o.s.ř., přičemž lhůtu k plnění pro zaplacení určil odlišně od § 160 odst. 1 o.s.ř. na patnáct dnů od právní moci tohoto rozsudku, neboť se jedná o plnění ze státního rozpočtu podléhající zákonu č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení opisu jeho písemného vyhotovení k Městskému soudu v Praze prostřednictvím soudu zdejšího.

Nesplní-li povinná dobrovolně co jí ukládá vykonatelné rozhodnutí, může oprávněná podat návrh na soudní výkon rozhodnutí (exekuci).

V Praze dne 23. prosince 2019

JUDr. Zdeněk Douděra v.r.
soudce

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Markéty Wildové a soudkyň JUDr. Blanky Bendové a Mgr. Kateřiny Sedlákové ve věci

žalobkyně: **B I** narozená dne
sídlem
zastoupená advokátem JUDr. Janem Jiříčkem
sídlem Legionářů 947/2b, 182 00 Praha 8

proti
žalované: **Česká republika - Ministerstvo spravedlnosti**, IČO 00025429
sídlem Vyšehradská 16, 128 10 Praha 2
za kterou jedná Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových
sídlem Rašínovo nábřeží 390/42, 128 00 Praha 2

o náhradu nemajetkové újmy

k odvolání žalobkyně proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 23. prosince 2019, č. j. 20 C 184/2018-66

takto:

- I. Rozsudek soudu I. stupně se v zamítavém výroku o věci samé (ad III) **mění** tak, že žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni částku 6 375 Kč spolu s úrokem z prodlení z této částky ve výši 8,05 % ročně od 6. 12. 2018 do zaplacení, a to do 15 dnů od právní moci rozsudku, jinak se v tomto výroku **potvrzuje**.
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení před soudem I. stupně částku 24 808,50 Kč do 15 dnů od právní moci rozsudku k rukám jejího advokáta.

Shodu s prvopisem potvrzuje Hana Vápeníková

III. Žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů odvolacího řízení částku 8 228 Kč do 15 dnů od právní moci rozsudku k rukám jejího advokáta.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem bylo řízení ohledně částky 44 063 Kč zastaveno (výrok I), žalobkyni byla přiznána částka 2 937 Kč spolu s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % p. a. z této částky od 6. 12. 2018 do zaplacení a dále z částky 44 063 Kč za dobu od 6. 12. 2018 do 11. 4. 2019, k jejímuž zaplacení byla žalovaná zavázána ve lhůtě 15 dnů od právní moci rozsudku (výrok II), ohledně částky 33 000 Kč s příslušenstvím byla žaloba zamítnuta (výrok III) a žalované byla uložena povinnost nahradit žalobkyni náklady řízení ve výši 24 808,50 Kč do 15 dnů od právní moci rozsudku k rukám advokáta žalobkyně (výrok IV).
2. Takto soud I. stupně rozhodl o žalobě, kterou se žalobkyně domáhala peněžitého zadostiučinění za nemajetkovou újmu ve výši 80 000 Kč s příslušenstvím, vzniklou jí v důsledku nepřiměřené délky řízení vedeného u Obvodního soudu pro Prahu 10 pod sp. zn. [REDAKCE] (dále jen „posuzované řízení“). Svá skutková zjištění ohledně průběhu posuzovaného řízení (zejména jednotlivých úkonů soudu, jakož i účastníků tohoto řízení) soud I. stupně podrobně rozvedl v odůvodnění napadeného rozsudku (viz odst. 4 a 5), na něž se pro stručnost poukazuje. Jako stěžejní lze shrnout, že exekuční řízení, v němž žalobkyně vystupovala jako povinná a které bylo vedeno pro vymožení pohledávky ve výši 250 000 Kč s příslušenstvím, bylo zahájeno návrhem oprávněné dne 6. 3. 2013. Dne 23. 5. 2013 byla nařízena exekuce a jejím vedením byl pověřen soudní exekutor JUDr. Vladimír Plášil. Žalobkyně se o exekuci dozvěděla dne 23. 6. 2013 a již dne 26. 6. 2013 byl soudnímu exekutorovi doručen její návrh na zastavení exekuce. Tento návrh byl usnesením exekučního soudu ze dne 25. 3. 2014 zamítnut, k odvolání žalobkyně však odvolací soud dne 22. 10. 2014 toto usnesení zrušil pro nedostatek skutkových zjištění a pro nepřezkoumatelnost a věc byla vrácena exekučnímu soudu k dalšímu řízení. Ten dne 8. 9. 2016 návrhu na zastavení exekuce vyhověl, opomněl však současně rozhodnout i o nákladech exekuce a nákladech účastníků. Právě z tohoto důvodu napadl usnesení ze dne 8. 9. 2016 soudní exekutor „odvoláním“, které bylo dne 1. 12. 2016 předloženo odvolacímu soudu a jím dne 17. 1. 2017 bez věcného vyřízení vráceno s tím, že je třeba doplnit nákladové výroky. Exekuční soud vydal dne 7. 3. 2018 doplňující usnesení, jímž rozhodl o nákladech exekuce i účastníků a dne 29. 6. 2018, v souladu s pokynem odvolacího soudu, vyzval soudního exekutora k vyjádření, zda na podaném „odvolání“ trvá. Soudní exekutor sdělil, že nikoliv, neboť jeho „odvolání“ bylo podle svého obsahu ve skutečnosti návrhem na vydání doplňujícího usnesení. Dne 26. 7. 2018 došlo k vyznačení doložek právní moci, kdy usnesení o zastavení exekuce ze dne 8. 9. 2016 nabylo právní moci dne 12. 11. 2016, právní moc doplňujícího usnesení o nákladech exekuce a účastníků ze dne 7. 3. 2018 nastala dne 30. 5. 2018. Usnesení s doložkou právní moci byla žalobkyni (povinné) zaslána dne 9. 8. 2018. Žalobkyně podala dne 5. 6. 2018 u žalované žádost o poskytnutí finančního zadostiučinění za nepřiměřenou délku řízení. Žalovaná nárok co do základu uznala a žalobkyni dne 11. 4. 2019 poskytla odškodnění ve výši 44 063 Kč. Ta následně vzala svou žalobu ohledně částky odpovídající výši vyplaceného zadostiučinění zpět.
3. Na zjištěný skutkový stav věci soud I. stupně aplikoval zákon č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), dále jen „zákon o odpovědnosti za škodu“. Předně konstatoval, že žalobce splnila podmínku předběžného uplatnění nároku u příslušného orgánu, když dne 5. 6. 2018 u žalované vnesla požadavek na poskytnutí zadostiučinění za nemajetkovou újmu ve výši 80 000 Kč. Základ uplatněného nároku shledal soud I. stupně po právu, když celkovou délku řízení, kterou ve

Shodu s prvopisem potvrzuje Hana Vápeníková

vztahu k žalobkyni uvažoval od 23. 6. 2013 (kdy se o exekuci dozvěděla) do 30. 5. 2018, kdy nabylo právní moci poslední v řízení vydané (doplňující) usnesení, tj. dobu 4 let a 11 měsíců je třeba považovat za nepřiměřenou. K nesprávnému úřednímu postupu ve smyslu § 13 odst. 1 věty druhé a třetí zákona o odpovědnosti za škodu tudíž došlo a v jeho důsledku žalobkyni vznikla nemajetková újma, k jejímuž odčinění nepostačuje pouhé konstatování porušení práva (§ 31a odst. 1 a 2 zákona o odpovědnosti za škodu), nýbrž je na místě poskytnout zadostiučinění v penězích.

4. Při stanovení výše přiměřeného peněžitého zadostiučinění se soud I. stupně přidržel Stanoviska občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu České republiky ze dne 13. 4. 2011, sp. zn. Cpjn 206/2010 (dále jen „Stanovisko“) a za odpovídající základní částku odškodnění za rok trvání řízení považoval částku při samé spodní hranici zde uváděného rozpětí, tj. 15 000 Kč. Za první dva roky jeho trvání je ovšem třeba snížit tuto částku na polovinu a výslednou základní částku odškodnění za celé řízení (58 750 Kč) je třeba dále upravit v závislosti na kritériích definovaných v § 31a odst. 3 zákona o odpovědnosti za škodu, a to jejím snížením o 20 % z důvodu nižšího významu řízení pro žalobkyni. Na tomto místě vzal soud I. stupně v úvahu, že o samotném zastavení exekuce bylo pravomocně rozhodnuto již dne 12. 11. 2016, a že v následující fázi řízení bylo rozhodováno již jen o nákladech exekuce, což znamenalo i nižší význam řízení pro žalobkyni. Pokud jde o ostatní kritéria, soud I. stupně důvod pro modifikaci základní částky neshledal. Posuzované řízení sice probíhalo na dvou stupních soudní soustavy, což zpravidla objektivně dobu řízení prodlužuje, zde však odvolací soud rozhodl v jediném případě o předloženém odvolání již během dvou měsíců od předložení věci. Řízení pak nebylo složité ani po skutkové či právní stránce, když v rámci návrhu na zastavení exekuce bylo zkoumáno pouze to, zda vymáhaná pohledávka byla splněna či nikoliv, což bylo ověřováno dotazem u Obvodního soudu pro Prahu 4 a soudního exekutora, kteří těmto žádostem o součinnost bez prodlení vyhověli. Co se týče chování žalobkyně, ta neměla na délce řízení žádný podíl, naopak sama opakovaně žádala soud, aby o jejím návrhu rozhodl. Z důvodu složitosti věci či chování poškozené proto nebylo na místě základní částku odškodnění jakkoliv navyšovat či ponížovat. Důvodem pro její modifikaci nebyl ani postup soudu, třebaže v řízení došlo k několika obdobím nečinnosti, neboť tato skutečnost byla zohledněna již tím, že pouhé konstatování porušení práva neměl soud za dostačující prostředek nápravy, a přistoupil k poskytnutí zadostiučinění v peněžité formě. Z uvedených důvodů měl soud I. stupně za přiměřené zadostiučinění částku 47 000 Kč (částka 58 750 Kč, ponížená o 20 %). Bylo však třeba zohlednit plnění, které žalovaná žalobkyni dobrovolně poskytla dne 11. 4. 2019, tj. částku 44 063 Kč, ohledně níž bylo řízení z důvodu zpětvzetí žaloby v souladu s § 96 zák. č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, dále jen „o. s. ř.“ zastaveno (viz výrok I napadeného rozsudku). Soud I. stupně proto žalobkyni přiznal pouze rozdíl obou částek, tj. 2 937 Kč (=47 000 - 44 063), spolu s příslušenstvím v podobě zákonných úroků z prodlení (§ 1970 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „o. z.“). Žalovaná se do prodlení dostala uplynutím posledního dne šestiměsíční lhůty, která běžela ode dne předběžného uplatnění nároku ze strany žalobkyně a skončila dnem 5. 12. 2018 (§ 15 odst. 1 a 2 zákona o odpovědnosti za škodu), žalobkyni proto náleží zákonný úrok z prodlení jak z částky 44 063 Kč za dobu od 6. 12. 2018 do 11. 4. 2019, tak z částky 2 937 Kč za dobu od 6. 12. 2018 do zaplacení.
5. V neposlední řadě se soud I. stupně vypořádal rovněž s námitkou promlčení, kterou vznesla žalovaná a kterou opírala o tom, že právní moc usnesení o zastavení exekuce nastala již dne 12. 11. 2016, přičemž žalobkyně svůj nárok u žalované uplatnila až dne 5. 6. 2018. Soud I. stupně se s touto argumentací neztotožnil. Řízení totiž končí až vydáním posledního rozhodnutí, jímž v posuzovaném případě bylo doplňující usnesení o nákladech exekuce, které nabylo právní moci

dne 30. 5. 2018. Teprve od následujícího dne počala běžet šestiměsíční promlčecí doba ve smyslu § 32 odst. 3 zákona o odpovědnosti za škodu. Tato promlčecí doba se ale stavěla ode dne uplatnění nároku u žalované, tj. ode dne 5. 6. 2018 do skončení jeho předběžného projednání, nejdéle však po dobu šesti měsíců (§ 35 zákona o odpovědnosti za škodu), tj. až do 5. 12. 2018. Za popsané situace je zřejmé, že žaloba, která byla podána dne 17. 12. 2018, byla podána včas a že námitka promlčení tudíž není důvodná.

6. Procesně úspěšné žalobkyni byla s odkazem na § 142 odst. 1 o. s. ř. přiznána i plná náhrada nákladů řízení, představovaných soudním poplatkem a náklady jejího právního zastoupení, jejichž výše byla určena dle vyhl. č. 177/1996 Sb., advokátní tarif.
7. Proti tomuto rozsudku podala žalobkyně včasné odvolání, které směřovalo pouze do zamítavého výroku o věci samé (ad III) a výroku o nákladech řízení (ad IV). Žalobkyně namítala, že soud I. stupně měl vyjít z vyšší základní částky odškodnění, a to z částky 20 000 Kč za rok řízení. Zdůrazňovala, že řízení, během něhož byly její nemovitosti zablokovány exekučními příkazy a exekučním zástavním právem a žalobkyně byla vedena v seznamu exekucí a dlužníků a nemohla žádat o jakýkoliv úvěr, mělo zásadní dopad na její psychiku a život a tím i vyšší význam pro žalobkyni. Vzhledem k tomu, že exekuce proti ní byla nařízena neoprávněně, žalobkyně očekávala, že řízení bude ukončeno za nepoměrně delší dobu, než se stalo. Žalobkyně dále nesouhlasila s tím, že snížení o 20 % z důvodu nižšího významu řízení bylo provedeno i ve vztahu k té části řízení, v níž nebylo rozhodováno toliko o nákladech exekuce. Navrhla, aby odvolací soud rozsudek soudu I. stupně změnil a žalobkyni přiznal i zbývající část jí uplatněného nároku, včetně náhrady nákladů řízení před soudy obou stupňů.
8. Žalovaná se k odvolání žalované vyjádřila tak, že je má za nedůvodné. Odkázala na svá předchozí vyjádření ve věci s tím, že žalobu má za nedůvodnou již jen z důvodu promlčení uplatněného nároku. Žalovaná i nadále zastává názor, že počátek běhu promlčecí doby se odvíjel od okamžiku skončení exekuce, tj. ode dne 12. 11. 2016. To, že následně bylo rozhodováno ještě i o nákladech exekuce samostatným doplňujícím usnesením, nemělo na pravomocné skončení exekuce již žádný vliv. Skončením exekuce dne 12. 11. 2016 zanikly účinky všech exekučních příkazů. Exekutor byl povinen v souladu s § 46 odst. 8 exekučního řádu vyrozumět o skončení exekuce příslušné orgány a osoby (včetně příslušného katastrálního úřadu), nicméně skutečnost, že takto nepostupoval, žalobkyně coby nesprávný úřední postup nenapadala. Žalovaná má za to, že žalobkyně již od doby skončení exekuce, tj. od 12. 11. 2016, nemohla být ve stavu nejistoty o výsledku řízení, ani nebyla nijak omezena ve svém vlastnickém právu, když exekuční příkazy již k tomuto datu zanikly. Pokud však soud I. stupně tomuto názoru nepřisvědčil a nárok shledal co do svého základu jako důvodný, pak se žalovaná ztotožňuje s jím stanovenou výší přiměřeného zadostiučnění. Neexistuje žádný důvod, pro který by se základní částka měla blížit horní hranici sazby vyplývající ze Stanoviska. Rovněž závěr soudu I. stupně o tom, že základní částku odškodnění je třeba snížit z důvodu nižšího významu řízení pro žalobkyni je správný, přičemž důvody pro procentuální snížení či zvýšení základní částky se promítají do této částky jako celku a neváží se jen k určitému úseku řízení. Podobně je tomu i v případě orgánů státu, kdy poškození jsou odškodňováni za celou dobu nepřiměřené délky řízení a nikoliv jen té jeho části, v níž došlo k průtahům. Žalovaná má za to, že finanční částka, které se již žalobkyni dostalo, představuje dostatečné zadostiučnění, jež odpovídá Stanovisku i rozhodovací praxi soudů, a není důvod ji dále navyšovat. Navrhla proto, aby rozsudek soudu I. stupně byl jako věcně správný potvrzen a aby žalované byla přiznána náhrada nákladů odvolacího řízení.

9. Odvolací soud přezkoumal z podnětu podaného odvolání rozsudek soudu I. stupně v rozsahu, v němž byl napaden (§ 212, § 214 odst. 1 o. s. ř.), a dospěl k závěru, že odvolání žalobkyně je důvodné jen zčásti.
10. Soud I. stupně provedl dokazování v rozsahu potřebném k prokázání rozhodných skutečností a na jeho základě učinil i odpovídající skutkové závěry, které ostatně žalobkyně ani nijak nezpochybovala. Na jejich podkladě pak zcela správně vyvodil, že jsou splněny všechny odpovědnostní předpoklady ve smyslu § 13 a § 31a odst. 1 zákona o odpovědnosti za škodu. S tímto závěrem se odvolací soud ztotožňuje, stejně tak i se závěrem o nedůvodnosti námitky promlčení vznesené žalovanou. Soud I. stupně správně vyšel z toho, že konečným okamžikem řízení je okamžik nabytí právní moci posledního rozhodnutí, které bylo v daném řízení vydáno, tj. den 30. 5. 2018 a že šestiměsíční promlčecí doba, k jejímuž stavení došlo od 5. 6. 2018 do 5. 12. 2018, ke dni podání žaloby, tj. ke dni 17. 12. 2018 ještě neuplynula. Soudu I. stupně je možno přisvědčit i v tom, že újmu žalobkyně, která jí v důsledku nepřiměřené délky řízení vznikla, je namísto odškodnit v penězích (ostatně sama žalovaná v této formě již částečně plnila), jakož i v tom, že základní částce odškodnění v daném případě odpovídá částka 15 000 Kč za jeden rok trvání řízení. Jak vyplývá ze Stanoviska, rozhodující roli při stanovení základní částky hraje celková doba řízení, nebo-li přiznaná částka se bude blížit horní hranici zde stanoveného intervalu tehdy, bylo-li řízení extrémně dlouhé, a takový závěr v posuzovaném případě učinit nelze. Byť byla délka řízení nepřiměřená, což se promítlo již do závěru o opodstatněnosti uplatněného nároku, nelze jeho délku s ohledem na všechny zjištěné okolnosti případu považovat za natolik mimořádnou, že by dolní interval shora uvedeného rozmezí již nebylo možno mít za dostačující. Součinem základní částky za jeden rok řízení (modifikované za první dva roky na polovinu) a celkové doby řízení lze pak dojít k celkové základní částce, kterou je třeba následně upravovat v důsledku působení jednotlivých faktorů uvedených v § 31a odst. 3 zákona o odpovědnosti za škodu.
11. Na rozdíl od soudu I. stupně je odvolací soud přesvědčen, že za situace, kdy bylo zjištěno, že délka řízení byla poznamenána především okolnostmi, které měly původ na straně soudu (opakovanými obdobími nečinnosti; viz odst. 18 napadeného rozsudku), zatímco věc sama nevykazovala žádnou výraznější procesní, skutkovou ani právní složitost, je na místě tato zjištění v rámci zvažování kritéria spočívajícího v postupu orgánů veřejné moci během řízení (§ 31a odst. 3 písm. d/ zákona o odpovědnosti za škodu) promítnout do zvýšení základní částky odškodnění. Pokud jde o kritéria spočívající v celkové délce řízení, jeho složitosti či jednání poškozené (§ 31a odst. 3 písm. a/, b/ a c/ zákona o odpovědnosti za škodu), ani odvolací soud neshledává jako opodstatněné z těchto důvodů základní částku odškodnění jakkoliv upravovat.
12. Konečně pokud jde o kritérium významu předmětu řízení, lze připomenout, že zadostiučinění za nepřiměřenou délku řízení se poskytuje za nejistotu spojenou s právním postavením poškozeného, která je tím větší, čímž větší význam pro něho řízení má. Význam předmětu řízení pro poškozeného (§ 31a odst. 3 písm. e/ zákona o odpovědnosti za škodu) přitom není neměnnou veličinou, nýbrž v průběhu řízení se může zvyšovat či naopak snižovat (srov. rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 3331/2011). Soud I. stupně v první řadě správně vyhodnotil, že přezkoumávané řízení obecně nepatří mezi ty typy řízení, u nichž by se zvýšený význam předmětu řízení pro účastníka předpokládal. Takovému řízení je proto třeba zásadně přikládat význam standardní, nikoli však po celou jeho dobu. Úvaha soudu I. stupně, že poté, co byla samotná exekuce zastavena a „ve hře“ zůstaly již jen její náklady, se význam předmětu řízení pro žalobkyni významně snížil, je správná. V případě, kdy v průběhu posuzovaného řízení dojde k zásadní změně ve významu předmětu řízení pro poškozeného, lze rozhodnou dobu rozdělit na dva úseky a pro každý z nich stanovit výši zadostiučinění zvlášť (srov. rozsudek Nejvyššího

soudu sp. zn. 30 Cdo 3211/2015). Z uvedeného tak současně vyplývá, že odvolací námitka žalobkyně, kterou se bránila krácení odškodnění z důvodu sníženého významu i za tu dobu řízení, která právní moci rozhodnutí o zastavení exekuce předcházela, je opodstatněná.

13. Odvolací soud proto stanovil výši zadostiučinění zvláště za tu fázi posuzovaného řízení, která probíhala od 23. 6. 2013 do 12. 11. 2016, tj. do pravomocného zastavení exekuce, a za následující fázi, která probíhala od 13. 11. 2016 do 30. 5. 2018 a během níž bylo rozhodováno již jen o nákladech exekuce. První fáze trvala 3 roky a 5 měsíců a odpovídá jí základní částka 36 250 Kč (= 2 x 7 500 + 15 000 + 6 250). V souladu s tím, co bylo uvedeno shora, je třeba tuto částku navýšit pro postup soudu, a to o 10 %, tj. o částku 3 625 Kč. Význam předmětu řízení byl v této fázi řízení standardní a ani jiná kritéria, jak již bylo zmíněno, důvod pro modifikaci základní částky nezakládají. Ve druhé fázi řízení, která trvala 1 rok a 6 měsíců, čemuž odpovídá základní částka 22 500 Kč (= 15 000 + 7 500), se opět uplatní kritérium spočívající v postupu soudu, neboť i v této fázi řízení docházelo k průtahům, a proto je namísto základní částky (opět) navýšit o 10 %, tj. o částku 2 250 Kč. Současně je však třeba zohlednit skutečnost, že v této závěrečné části posuzovaného řízení žalobkyně již nemohla prožívat nejistotu ohledně výsledku samotné exekuce, když ta byla na podkladě jejího návrhu již zastavena, v důsledku čehož pro ni význam předmětu řízení zcela zásadně poklesl. Tuto skutečnost je třeba promítnout do základní částky jejím snížením o 50 %, tj. o částku 11 250 Kč. Výsledné odškodnění je tak dáno součtem, případně rozdílem výše uvedených částek, tj. částkou 53 375 Kč (= 36 250 + 3 625 + 22 500 + 2 250 - 11 250).
14. Shora uvedenou výši přiměřeného zadostiučinění lze dle názoru odvolacího soudu považovat za adekvátní zjištěným okolnostem daného případu a rovněž za plně způsobilou naplnit svou kompenzační funkci. Od částky 53 375 Kč je třeba odečíst plnění, které žalovaná již poskytla v rámci předběžného projednání nároku, jakož i plnění, které bylo žalobkyni přiznáno (odvoláním nenapadeným) vyhovujícím výrokem rozsudku soudu I. stupně, tedy částky 44 063 Kč a 2 937 Kč. Žalobkyni proto náleží již jen částka 6 375 Kč a vedle ní i zákonný úrok z prodlení, a to ode dne, kdy jej požadovala a který následoval po uplynutí šestiměsíční lhůty po dni, kdy svůj nárok u žalované uplatnila (§ 14 a 15 zákona o odpovědnosti za škodu, § 1970 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, a § 2 nařízení vlády č. 351/2013 Sb.). Odvolací soud proto v souladu se závěry vyjádřenými shora, kdy (z důvodu jinak provedené modifikace základní částky) dospěl k odlišné výsledné částce odškodnění, rozsudek soudu I. stupně v zamítavém výroku o věci samé podle § 220 odst. 1 písm. a) o. s. ř. změnil jen tak, že žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni částku 6 375 Kč spolu s úrokem z prodlení z této částky ve výši 8,05 % ročně od 6. 12. 2018 do zaplacení; ve zbývajícím rozsahu byl tento výrok jako věcně správný potvrzen (§ 219 o. s. ř.).
15. V souladu s § 224 odst. 2 o. s. ř. odvolací soud znovu rozhodl o nákladech řízení před soudem I. stupně, kdy žalobkyni byla podle § 142 odst. 3 o. s. ř. přiznána jejich plná náhrada. Tato sestává ze soudního poplatku ve výši 2 000 Kč, odměny žalobcova advokáta za 5,5 úkonu právní služby (převzetí zastoupení, sepsání žaloby, vyjádření ve věci samé ze dne 27. 4. 2019, účast u jednání soudu dne 13. 11. 2019, 18. 12. 2019 a 23. 12. 2019, kdy došlo pouze k vyhlášení rozsudku) ve výši 5,5 x 3 100 Kč (§ 7, § 9 odst. 4 písm. a/, § 11 odst. 1 písm. a/, d/ a g/ a § 11 odst. 2 písm. f/ vyhl. č. 177/1996 Sb.), paušální náhrady hotových výdajů advokáta ve výši 6 x 300 Kč (§ 13 odst. 1 a 3 vyhl. č. 177/1996 Sb.) a náhrady za daň z přidané hodnoty ve výši 3 958,50 Kč (§ 137 odst. 3 o. s. ř.) a ve svém součtu odpovídá částce 22 808,50 Kč.
16. O nákladech odvolacího řízení bylo rozhodnuto podle § 224 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 142 odst. 3 o. s. ř. a žalobkyni byla přiznána jejich náhrada tvořená odměnou advokáta za dva

Shodu s prvopisem potvrzuje Hana Vápeníková

úkony právní služby (odvolání a účast u jednání odvolacího soudu) po 3 100 Kč (§ 7, § 9 odst. 4 písm. a/, § 11 odst. 1 písm. d/ a g/ vyhl. č. 177/1996 Sb.), paušální náhradou hotových výdajů advokáta ve výši 2 x 300 Kč (§ 13 odst. 1 a 3 vyhl. č. 177/1996 Sb.) a náhradou za daň z přidané hodnoty ve výši 1 428 Kč (§ 137 odst. 3 o. s. ř.), tj. celkem 8 228 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **není** dovolání přípustné (§ 238 odst. 1 písm. c/ o. s. ř.).

Praha 21. května 2020

JUDr. Markéta Wildová v. r.
předsedkyně senátu